

DER hænger et enormt billede af Thomas P. Hejle på Skolens scenens kontor, og ved at møde den tidligere direktørs blik mindes man de utallige gange, da han tonede frem på Det nye Teaters scene og med bogen i den hævede hånd manede det ungdommelige publikum til tavshed.

En større modsætning til Hejles alfarlige skikkelse end Bjørn Moe kan næppe tænkes. Med sit Mefisto-skæg og sin eksplosive vitalitet fylder han kontoret fra loft til gulv, mens røgen fra hans cigar trænger fortidens skygger ud i efterårs-solen på Nørrevold.

HVORDAN sidder mit skæg? Skal jeg absolut anbringes i sofaen for at få taget det billede — jeg kommer lige fra prøverne på »Skatteøen« — vi har en papegøje, der skal sige »Dukater« — jeg tør vædde på, at den ved premieren siger noget helt andet!

— Det må være noget af en balancekunst at finde frem til de rigtige stykker for diverse alderstrin.

— Det kan jeg love Dem for, at det er — vi prøver jo på at lade hvert stykke have et pædagogisk sigte, men det skal samtidig understreges, at godt teater viser teatret fra en dimension, der er kemisk rensat for løftede pegeringre. Alt teater skal være underholdende — hvis børnene keder sig, får de ikke noget ud af det.

— Hvordan reageres der på de mere alvorlige skuespil?

— De tænker på »Anne Franks dagbog«? Tja, det fik faktisk en noget anden modtagelse, end jeg havde ventet — en uslvorlig modtagelse, hvis man kan kalde det sådan — men man må forsøge at se i øjnene, at børnene i dag ikke har nogen baggrund for at forstå stykket — deres forældre var jo børn under besættelsen, og det beviser i hvor høj grad stykker har deres tid.

HAR fjernsynet gjort børnene mere flegmatiske?

— Jeg vil hellere sige, at de er mere opmærksomme på, hvad der er godt, og hvad der er skidt. Børn er det vanskeligste publikum, der findes, og ikke mindst i dag har de en langt mere kritisk indstilling — de forlanger faktisk at blive behandlet som modne og tæn-kende væsner.

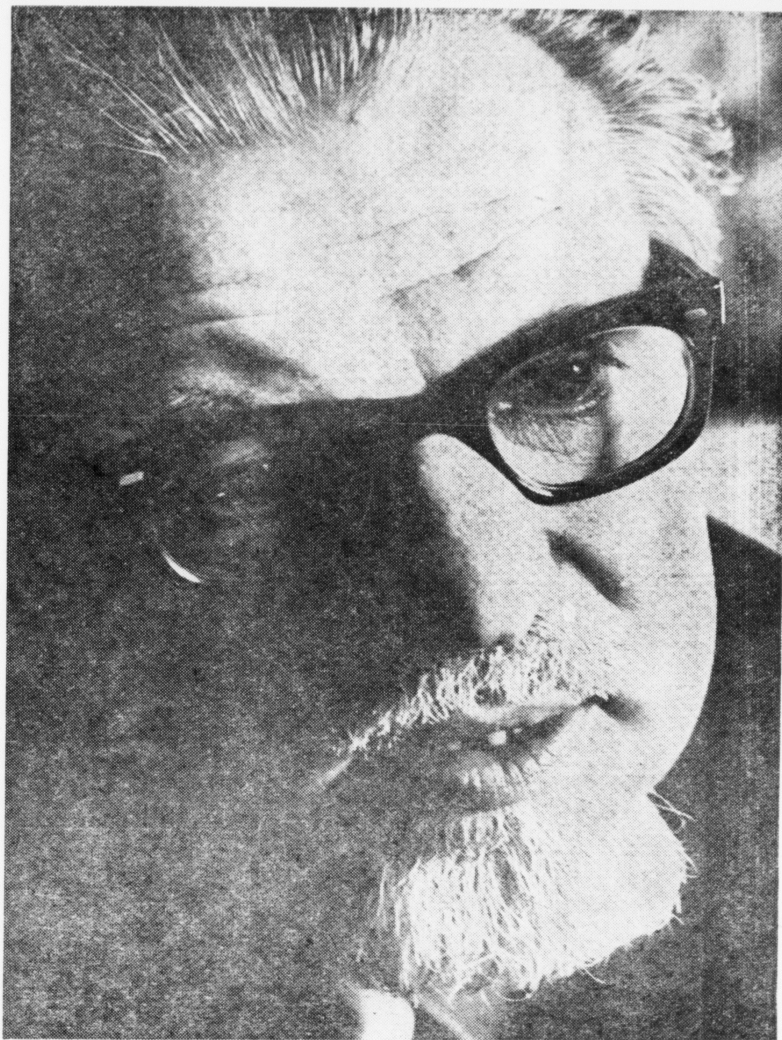
— Hvad kan teatret give børnene, som »Anders And« ikke kan?

— Jeg har ikke det ringeste imod »Anders And« — der er som regel en god moral i de historier, og der er bestemt brug for den slags, men teatret åbner muligheden for den umiddelbare medlevende. Lad mig give Dem et eksempel — vi var på én af vore turneer nået til Skive — det var mørkt i teatret, og da jeg kiggede ud over tilskuerpladserne, så jeg, at de første rækker stod tomme — det var dem, der var reserveret de yngste — jeg begyndte at spekulere på, om stykket alligevel ikke havde fået den ventede tilslutning, da jeg opdagede, at alle de små stod omkring rampen — man kan faktisk sige, at deres små sjæle hang oppe på scenen.

— Var det den begivenhed, der gav stødet til Deres arbejde med børneteateret?

— Ideen er jo ikke ny — bl. a. fik jeg fra Kåre Bing overdraget oplysninger om, hvordan det succesrige børneteater i Oslo har grebet sagen an — men det er som om tiden kræver, at selv de yngste skal være med — for har man ønsket, at de bare skulle ha' det fredeligt — det var en slags beskyttelsesbetragtning — herregud, lad dem ha' fred, så længe de, som sagde man,

Børnene på tilskuerpladserne skal lege med — derfor foretrækker vi liv i gemytterne fremfor distræt ligegyldighed, siger Skolens leder Bjørn Moe bl. a. i denne samtale med Siri Bing

— VI ER ET UDDRAMATISK FOLK

JEG HAR INTET IMOD ANDERS AND

MAN hører aldrig om teaterstykker, der er forbudt for børn?

— Nej, himlen være lovet — efter min mening må alle se alt, vel at mærke hvis alders-trinets modenhed og værkernes ideindhold passer sammen. Jeg er bestemt ikke nogen ynder af censur — det bliver alt for nemt en sovepude — forældrene behøver ikke at gøre sig den ulejlighed at finde ud af, hvad der egner sig for deres børn, fordi andre har fundet ud af det for dem.

— Ville De lade Deres egne børn se »Hvem er bange for Virginia Woolf«?

— Jeg ville ikke have ringeste betænkeligheder ved at tage dem med til »Arturo Ui« — for det første er Brecht jo Brecht, og for det andet omhandler stykket en historisk epoke — det kræver en stillingtagen. Mens »Virginia Woolf« kun kan forstås ud fra en viden om mennesker, som man ikke kan forvente børnene skal have.

— Kan der ikke være en fare for misbrug af de unges interesser?

— Jo, men trods risikoen herfor føler jeg stadig, at det vil være at foretrække frem for censur — det stiller naturligvis store krav til forældrene, og vi må jo erkende, at kontakten mellem forældre og børn måske ikke helt er den samme som før — men verden er blevet så indviklet — den er fuld af spørgsmålstejn, og alt for mange forældre har ingen baggrund for at tage stilling til de unges problemer i dag, hvorfor man i adskillige tilfælde foretrækker at holde mund. Men jeg er nu engang overbevist om, at når man lever i et demokrati med deraf følgende forpligtelser, er det vigtigt, at de unge på et tidligt tidspunkt ser kendsgerningerne i øjnene, således at man ved, hvordan man skal reagere den dag, der er brug for reaktion.

— Er det ikke ønsketænkning?

— Jo, opdragelse i demokrati er altid ønsketænkning, og det samme gælder enhver form for selvstændiggørelse, men man når jo aldrig længere, hvis man slipper afsted med at servere en idealiseret gendigtning af til-

— Vi kan jo ikke komme bort fra, at danskerne ikke er af et særligt dramatisk naturel — de er tilhængere af kompromis'et, og det er nu engang temmelig udramatisk — vi har en tendens til at sige — tag det roligt, det går nok.

— Det kan vel have sine fordele?

— Absolut, men ved at give de unge nøglen til den dramatiske lås, er der en chance for, at man kan fremkalde en større klarhed — en større erkendelse af, hvad man selv består af, samtidig med at man kan udvide sin interesse for mennesket og dets reaktioner og ikke mindst prøve på at forstå tilværelsens dramatik.

EGNER nutidens dramatik sig ikke mindre til at bane vejen for de unge end tidligere tiders?

— Synes De den er tristere end f. eks. de græske dramaer? Glem ikke at dramatikkerne i dag er desperate — de er nødt til at gå lige på og hårdt for at få folk i tale — man kan ikke slippe afsted med at servere en idealiseret gendigtning af til-

værelsen. Men det skal da ikke skjules, at man ind imellem leder med lys og lygte efter en dramatik, der måske er præget af større opmuntring end tilfældet er i øjeblikket. Tiden er jo i smeltediglen, og talrige traditionelle og autoritære mure rasler ned for bulldozernes fremtrængen.

— Har teatrets højt besyngne stillingtagen nogen reel betydning for manden på gaden?

— Det er jo netop det den har — man tager stilling til, hvem der skal styre landet, hvilket arbejde man skal begynde på, hvem man skal gifte sig med osv. osv. Men det må midt i alt det alvorlige ikke glemmes, at teatret for vort vedkommende også er leg — evnen til at lege er noget rent elementært, som bør bevares, og børnene på tilskuerpladsen skal lege med, derfor vil jeg ærligt indrømme, at vi foretrækker liv i gemytterne frem for distræt ligegyldighed, og i den forbindelse er det selvfølgelig vor opgave at fremkalde en aktivitet, der er til gavn for forestillingen — men som sagt, al pædagogik er en slags balancekunst.